

Švicarska vlada i središnja banka osigurale su 260 milijardi švicarskih franaka (280 milijardi dolara) potpore za Credit Suisse i UBS, pokazuju dokumenti, što odgovara trećini švicarskog bruto domaćeg proizvoda (BDP).

UBS je objavio da će za posrnuli Credit Suisse platiti 3,4 milijarde dolara, a vlada je tom iznosu dodala i prve 5,4 milijarde dolara gubitaka na izvedenicama i drugoj rizičnoj imovini.

Sporazum o preuzimanju uključuje ogromnu potporu države i središnje banke iz programa kredita i jačanja likvidnosti i obećanje vlade da će apsorbirati do devet milijardi franaka potencijalnih gubitaka od preuzimanja.

Prošli tjedan Credit Suisse objavio je da je od švicarske središnje banke osigurao 50 milijardi franaka iz programa osiguranih kredita i kratkoročne likvidnosti. Program može koristiti ako je vrijednost kolaterala, poput hipoteka i vrijednosnih papira, veća od iznosa kredita.

Povrh toga, središnja banka ponudila je banchi nastaloj spajanjem UBS-a i Credit Suisse hitni zajam za likvidnost od čak 100 milijardi švicarskih franaka i još 100 milijardi franaka iz državnog mehanizma zaštite likvidnosti, za koji izričito jamči švicarska vlada.

Ukupno 259 milijardi franaka potpore odgovara trećini švicarskog BDP-a, koji je prošle godine iznosio 771 milijardu franaka.

Središnja banka nije željela odgovoriti na pitanje jesu li Credit Suisse ili UBS iskoristili ponuđeni novac.

I UBS i Credit Suisse spadaju u skupinu 30 globalno sistemski važnih banaka, čije je poslovanje pod budnim okom regulatora, napominje Reuters.

"Vlada će glasačima morati objasniti zašto izlažu riziku novac građana, poreznih obveznika, da bi spasili banku koja je uglavnom servisirala ultra bogate, radila nevjerljatne stvari u investicijskom bankarstvu", rekao je Reutersu bivši izvršni direktor jedne globalne banke.

Evo zašto je propala mega banka Credit Suisse: „Zombija više nema, stiže nam čudovište”

Švicarska je u ponedjeljak ušla u novu eru nakon što je UBS uz posredovanje regulatora i vlade kupio posrnuli Credit Suisse, otvorivši pitanja o narušavanju tržišnog natjecanja i o narušavanju ugleda finansijskog sektora na globalnoj razini.

Prema paketu koji su u nedjelju odobrili švicarski regulatori, UBS će za Credit platiti tri milijarde švicarskih franaka (tri milijarde eura) i preuzeti 5,4 milijarde franaka njegovih gubitaka.

Prema podacima švicarske središnje banke, imovina dva sistemska važna zajmodavca na globalnoj razini veća je za 40 posto od švicarskog BDP-a.

Udruga UBS-ovih zaposlenika traži pak da otkazi budu svedeni na „apsolutni minimum”.

„Na kocki su radna mjesta velikog broja zaposlenika”, upozorila je udruga, naglašavajući osjećaj nelagode u Švicarskoj zbog narušenog statusa globalnog financijskog središta.

Zastupnik švicarske Zelene stranke Gerhard Andrey rekao je da je Credit Suisse “iznimno vidljiva institucija” pa je Švicarska “kao država sada u vrlo teškoj situaciji”.

Neki su pak izrazili zabrinutost zbog dominantnog položaja UBS-a.

Profesor ekonomiske povijesti na Sveučilištu u Zürichu Tobias Straumann rekao je da je „zapanjujuće” da vlasti nisu donijele posebne odredbe kako bi osigurale ravnopravno tržišno natjecanje.

Švicarski mediji također su šokirani razvojem događaja.

„Zombija više nema, stiže nam čudovište”, glasio je naslov komentara u uglednom dnevnom listu Neue Zuercher Zeitungu (NZZ), koji često odražava stajališta establišmenta.

„Prije nekoliko mjeseci nitko ne bi pomislio da će Credit Suisse propasti. Međutim, to se nije dogodilo slučajno”, piše komentator NZZ, optužujući banku za aroganciju i ponos.

„Tržišta kapitalizacija švicarske banke iznosila je 2007. godine 100 milijardi švicarskih franaka, od čega je prošli petak ostalo sedam milijardi franaka”, stoji u komentaru.

„Vrijednost je u ogromnoj mjeri uništena, a odgovorni su menadžeri koji su olako potcijenili rizike i nemoćni članovi uprave koji prečesto nisu kontrolirali što se događa”, ističe se.

Tages-Anzeiger govori o “povijesnom skandalu”. “Savezna vlada, financijski regulator i središnja banka dopustili su da ih UBS ‘odere’”, piše taj list.

“Nova mega banka bit će na dobitku, a porezni obveznici, klijenti i zaposlenici na gubitku”, zaključuje Tages-Anzeiger u uvodniku, prognoziravši gašenje velikog broja radnih mjesta.

Najmanje dvije velike europske banke analiziraju scenarije domino-efekta u bankovnom sektoru nakon nevolja u SAD-u i Švicarskoj, a posebno se pribavljaju potencijalne krize povjerenja, izjavila su Reutersu dva upućena čelnika.

Posljedice krize povjerenja u Credit Suisse i kolaps dvije američke banke mogli bi utjecati i na financijski sustav u Europi, izjavila su dva direktora odvojeno za Reuters.

Dvije banke interno su raspravljale kada bi se trebala oglasiti Europska središnja banka porukom o otpornosti banaka u eurozoni, posebno njihovih kapitalnih pozicija i likvidnosti, rekli su izvori.

Interne rasprave fokusirale su se mogućnost da ECB istupom još više uznemiri javnost, ako se oglasi prerano, objasnili su.

Ustvrdili su da su njihove banke i sektor dobro kapitalizirani i da im je likvidnost jaka, ali strahuju da će se više zajmodavaca naći na udaru krize povjerenja.

Prošli četvrtak ECB je u priopćenju sa sjednice odbora za monetarnu politiku istaknuo da je bankovni sektor u eurozoni otporan i da su njegove kapitalne i pozicije likvidnosti "snažne". U petak sazvan je ipak izvanredni sastanak ECB-ovog odbora za nadzor banaka kako bi "razmijenio mišljenja i dao članovima najnovije informacije o nedavnim događanjima u bankovnom sektoru", rekao je glasnogovornik Reutersu.

U nedjelju ECB je objavio da će u koordinaciji sa skupinom središnjih banaka pojačati likvidnost u dolarima mehanizmom razmjene valuta kako bi se osiguralo normalno financiranje nakon problema u SAD-u i Švicarskoj.

Kako bi osigurale likvidnost u dolarima, središnje banke SAD-a, eurozone, Japana, Kanade, Švicarske i Britanije nudit će zajmodavcima financiranje s rokom dospijeća od sedam dana svakog dana, a ne jednom tjedno, stoji u priopćenju ECB-a.

Dnevno financiranje bit će bankama dostupno od ponedjeljka 20. ožujka minimalno do kraja travnja kako bi se poduprlo normalno funkcioniranje tržišta i osigurala likvidnost za kreditiranje kompanija i kućanstava, dodaje se u priopćenju. (Hina)

